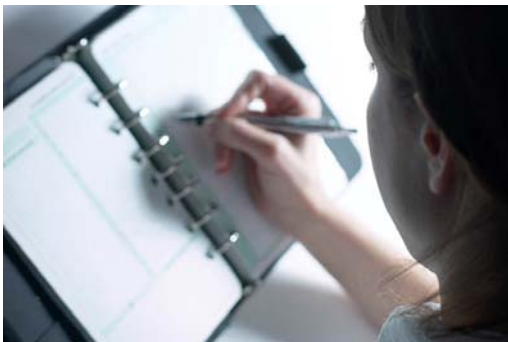

טיפים נבחרים לתכנון מס לסוף שנה כתבה I

הוראות מיוחדות לתום שנת 2009

רגע ויותר לפני סוף שנת המס המסתיימת בסוף השנה הלוועזית, נעמוד על מספר טיפים ורעיונות לתכנון מס לסוף השנה ולחסכון במס. תכנון מס כדין וכהלכה טעון בחלק מהמקרים ביצוע פעולות מוקדמות, ועל כן מוטב לבחון את תכנון המס לסוף השנה מוקדם ככל האפשר. חשוב לזכור, כי על פי ההלכה הפסוקה, זכותו של כל נישום לתכנן ולכלכל את צעדיו באופן לגיטימי בגדר הוראות החוק, כך שהמס בו ישא יהיה מינימלי. ברשימה זו נעמוד על שלוש הוראות מיוחדות הרלוונטיות באופן ספציפי לתום שנת המס 2009.

פקיעת הוראת השעה לעניין פירוקים של חברות שיום הרכישה של הזכות בהן היתה לפני 2003

במסגרת התיקונים השונים לפקודה נקבעו הוראות מיוחדות לעניין פירוק חברות. כך, בעוד שבעבר החברה היתה משלמת מס על מכירות של נכסים אגב פירוק ובעל המניות היה זכאי לקבל זיכוי בגין המס שהחברה שילמה, הרי שבעקבות התיקון, בעל המניות לא יהיה זכאי לזיכוי בגין המס שהחברה שילמה אגב הפירוק.

בהוראת שעה נקבע כי בשנים 2006 – 2009 ההוראה בעניין ביטול הזיכוי כאמור לא תחול על זכות בחבר בני אדם שיום רכישתה היה לפני שנת 2003. כלומר, לענייננו, הוראת השעה תפקע בתום שנת 2009 ובעל מניות בחברה כאמור לא יהיה זכאי לזיכוי בגין המס ששולם על ידי החברה במהלך הפירוק.

לאור האמור, כאשר מתוכננת מכירת מהותיות עד תום השנה במסגרת חברות יש לשקול מכירות אגב פירוק החברה. במקרים מסוימים, ביצוע עסקה כאמור ופירוק עד תום שנת 2009 יוביל לחסכון מס משמעותי וניכר.

חלוקת דיבידנד בגין רווחים ראויים לחלוקה לשנים 1996 – 2002

אחד הנושאים החמים כיום בפרקטיקה הינו הוראת השעה בעניין חלוקת רווחים שנצברו בחברות בשנים 1996 – 2002 כדיבידנד. על פי תיקון שנכנס לאחרונה במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית, בתנאים שנקבעו בחוק, רווחים כאמור אשר יחולקו לבעל מניות יחיד כדיבידנד יתחייבו במס בשיעור 12% בלבד (במקום 20% או 25%). הוראת השעה בעניין זה הינה החל מיום 1.10.2009 ועד 30.9.2010.

שיעור המס בגין חלוקת רווחים כדיבידנד כאמור יהיה 12% כאמור ובלבד שהתקיימו כל אלה: (1) ההכנסה מדיבידנד שולמה והתקבלה בתקופה החל מיום 1 באוקטובר 2009 ועד 30 בספטמבר 2010 (2) יום רכישת המניות היה לפני 1 בינואר 2003 (3) בכל אחת מהשנים 2009 – 2012 סך התשלומים ששולמו למקבל הדיבידנד מהחברה (משכורות, דמי ניהול, ריבית וכו') לא פחת מממוצע התשלומים ששולמו לו בשנת 2007-2008 (מטרת הוראה זו הנה למנוע משיכת דיבידנד בשיעור מס מופחת כאמור במקום קבלת הכנסות חייבות במס מלא) (4) אילו מקבל הדיבידנד היה מוכר את מניותיו היה זכאי ליהנות משיעור מס של 10% בגין אותם רווחים (לפי סעיף 94 לפקודת מס הכנסה).

לפני חלוקת דיבידנד כאמור על מנת ליהנות מניכוי המס המופחת יש לבחון את מכלול התנאים הנ"ל. כך, למשל, יש לבחון את סך ההכנסות בשנים 2007-2008, לעשות ממוצע, ולבחון את סך ההכנסות בשנת 2009. במידת הצורך יש להגדיל את ההכנסות הכוללות בשנת 2009 (ולאחר מכן בכל אחת מהשנים 2010-2012) כך שלא יפחתו מההכנסה הממוצעת לשנים 2007 – 2008.

כמו-כן, יש לבחון את יתרות החובה של בעל המניות. ככלל, רשות המסים יכולה לטעון כי משיכות קיימות אינן חוסות בצל החלוקה אשר אמורה להתבצע החל מאוקטובר. עם זאת, טענה זו אינה נכונה בהכרח ובכל מקרה לאחרונה פורסם חוזר, כי ניתן יהיה בנסיבות מסוימות להקטין את יתרות החוב משנים אחרונות וליהנות משיעור המס המופחת.

קיימות שאלות רבות נוספות שיש ליתן עליהן את הדעת. כך, למשל, האם חלוקת דיבידנד לאחר שנת 2003 הקטינו את הרווחים הראויים לחלוקה שלפני 2003 או שמא חולקו מרווחים שנתיים שוטפים (או רווחים לפני 1996).

כך עוד, למשל, האם הפסדים שנתיים שהיו לאחר שנת 2003 הקטינו את הרווחים הראויים לחלוקה שלפני 2003 או שמא הפסדים כאמור קיזזו רווחים שלאחר 2003.

כמו כן יש לבחון במקרים מסוימים בהם לא חולקו רווחים ראויים לחלוקה במסגרת קבוצת חברות, האם ניתן לכלול רווחים כאלו במסגרת רווחים ראויים לחלוקה של החברה האם, וכן מהו יום הרכישה של המניות במקרים בהם היו שינויי מבנה, העברות נכסים לחברה, העברות במתנה, הקצאות חדשות וכיוצא באלו.

במקרים בהם הרווחים הראויים לחלוקה "כלואים" בחברות בנות של חברה יש לבחון האם להפוך את החברה המחזיקה "חברה משפחתית", שהינה חברה "שקופה" לצרכי מס. במקרה כזה, יוכל בעל המניות בנסיבות המתאימות ליהנות מהקלת המס בגין חלוקת עודפים. בכל מקרה, בעל מניות שמבקש להפוך את החברה שלו לחברה משפחתית לשנה הבאה חייב להגיש בקשה עד תום חודש נובמבר (ובמקרים מיוחדים ניתן להגיש עד תום השנה).

במקרים בעייתיים יש לשקול פניה לאישור מראש של רשויות המס. כמו-כן יש לשקול אם לבצע חלוקה כאמור אם בכל מקרה צפויה מכירה של החברה או פירוק. במקרים כאמור דווקא לא רצוי לבצע חלוקה כאמור, כיוון שרווחים ראויים לחלוקה במסגרת מכירה או פירוק חייבים במס בשיעור 10% בלבד.

דיבידנד מחוץ לישראל

כחלק ממאמצי הממשלה להגדיל את מקורות ההון בישראל נקבעה הוראת שעה לשנת 2009, לפיה חברה ישראלית המקבלת דיבידנד מחברה זרה תחויב המס בשיעור 5% בלבד, במקום 25% (!) אם כספי הדיבידנד שימשו להשקעות בישראל. כמו-כן, החברה תהא זכאית לקזז את מס החוץ שנוכו במקור בחו"ל בעת חלוקת הדיבידנד.

בהתאם להוראת השעה, יחול שיעור המס המופחת על דיבידנד שנתקבל בשנת 2009 ונעשה בו "שימוש בישראל" במהלך שנת 2009, או בתוך שנה

אחת מיום קבלתו בפועל. "שימוש בישראל" אינו כולל תשלום ליחיד שהוא בעל השליטה בחברה אך כולל בין היתר תשלומים לתושב ישראל בעד שירותים בישראל או עבודה בישראל, תשלום לשם השבחה או החזקה של נכסים בישראל, השקעה במחקר ופיתוח, פרעון חוב לתושב ישראל, תשלום ריבית על אג"ח הנסחרת בבורסה בישראל או רכישה עצמית של אג"ח, הפקדת פקדון בבנק בישראל למשך שנה, רכישת ניירות ערך הנסחרים בבורסה בישראל והחזקתם למשך שנה לפחות.

למען הסדר הטוב יש לציין כי לעניין זה יש עוד לבחון את יתר התנאים שנקבעו בחוק.

נשמח לעמוד לרשותכם לכל שאלה והבהרה

צוות מסים שבלת:

מירי ביקל, עו"ד (חשב) – M.Bickel@shibolet.com ; בני קליפי, עו"ד (חשב) – B.Kalifi@shibolet.com

יוסי קורן, עו"ד ורו"ח – Y.Koren@shibolet.com ; שלום בלס, עו"ד ורו"ח – S.Balas@shibolet.com

ליאת נויבירט, עו"ד (רו"ח) – Liatn@shibolet.com ; רונית בכר, משפטנית (רו"ח) – R.Bachar@shibolet.com

האמור בחוזר זה מיועד למתן מידע כללי בלבד ואין בו מתן חוות דעת או יעוץ מקצועי, הטעונים בחינה מלאה ומפורטת של החוק ונסיבות הענין.